

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-6100/16/4/12

Katowice, 17 września 2012 r.

Pan
Andrzej Szafraniec
Burmistrz Miasta
Orzesze

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach: od 5 czerwca do 13 lipca 2012 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Orzesze za okres od 1 stycznia 2008 r. do 13 lipca 2012 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 lipca 2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2010 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli), nie ujmowano w księgach rachunkowych jednostki Urzędu Miejskiego w Orzeszu, przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Na koncie 221 przypisywano wpłaty z tytułu tego dochodu w chwili wpływu na rachunek bankowy, bez przypisywania wpłat według podmiotów, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz z zasadami funkcjonowania konta 221, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), a poprzednio w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Natomiast zgodnie z zasadą zawartą w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia*

17. 09. 2012 1

2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w zacięlowym planie kont ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków.

W trakcie kontroli ustalono, że ewidencja analityczna według przedsiębiorców (podmiotów), którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzona była komputerowo w Wydziale Komunalnym Urzędu Miejskiego i umożliwiała kontrolę terminowości wpłat. Obowiązujące w tym okresie regulacje wewnętrzne w zakresie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, tj. „Instrukcji w sprawie zasad (polityki) rachunkowości” Zarządzeniami Burmistrza Miasta Orzesze: Nr 3/09 z dnia 2 stycznia 2009 r., Nr 165/10 z dnia 31 grudnia 2010 r., Nr 147/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., nie zawierały uregulowań w powyższym zakresie.

Według złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień przez pracowników Referatu Finansowego ds. Budżetowych, dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były uznane jako inne należności przypisywane na koncie 221 w wysokości wpłat na konto Urzędu.

Wniosek nr 1

Ujmować na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dochody budżetowe z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Uzupełnić obowiązującą w jednostce Urząd Miejski w Orzeszu, dokumentację przyjętych zasad rachunkowości o uregulowania wskazujące wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatności dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- W 2011 r. ujęto w planie finansowym wydatki z tytułu podróży krajowych radnych Miasta Orzesze w dziale 750 – „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 – „Rady gmin”, paragrafie 4410 – „Podróże służbowe krajowe” w kwocie 2.100,00 zł, a zrealizowano w kwocie 2.070,03 zł. Natomiast na dzień 31 maja 2012 r. w planie finansowym ujęto w paragrafie 4410 kwotę 2.750,00 zł, a zrealizowane wydatki wyniosły 2.604,52 zł.

Ustalono w czasie kontroli na podstawie dokumentów źródłowych dotyczących wydatków w 2011 r. i w 2012 r. sklasyfikowanych w dziale 750, rozdziale 75022, paragrafie 4410, że wydatki te związane były z usługą transportową, polisą ubezpieczeniową, kosztami pobytu na zorganizowanym szkoleniu w sprawie procedury absolutoryjnej a dotyczyły pracowników Urzędu.

Powyżej zastosowana klasyfikacja budżetowa zaplanowanych i zrealizowanych wydatków naruszyła § 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 4 „klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” do powyższego rozporządzenia, zwrot kosztów podróży radnych jednostek samorządu terytorialnego powinien być klasyfikowany w paragrafie 3030 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, nie zaś w paragrafie 4410 – „Podróże służbowe krajowe”.

Wydatki dotyczące pracowników Urzędu winny być klasyfikowane w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin”, a usługa transportowa, koszty pobytu pracowników na szkoleniu i polisa ubezpieczeniowa winny być klasyfikowane w odpowiednich paragrafach: 4300 – „Zakup usług pozostałych” i 4430 – „Różne opłaty i składki”.

Przygotowywanie projektów budżetu i planów finansowych należało do p. Iwony Burszka – Skarbnika Gminy Orzesze. Natomiast dekretacja dokumentów źródłowych dotyczących wydatków należała do obowiązków byłego pracownika Referatu Finansowego ds. Budżetowych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego ds. Budżetowych w zakresie prawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W częściowym dzienniku księgowania (oznaczonym 120) w jednostce Urząd Miejski w Orzeszu ujmowano wewnętrzne dokumenty PK dotyczące zapisów operacji wprowadzanych w tzw. „okresie przejściowym” pod datą rzeczywistego dokonania zapisu bez wskazania, że jest to według stanu na 31 grudnia roku poprzedniego. Podobnie postępowano w układzie comiesięcznych zapisów w danym roku, które dokonywano z datą następnego miesiąca, pomimo zaliczania ich do miesiąca poprzedniego. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), który wskazuje że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których dotyczy.
- W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) naliczenia i wypłaty comiesięcznych diet radnych ujmowano bezpośrednio w koszty (konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”) z pominięciem ewidencjonowania rozrachunków z tego tytułu na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”. Podobnie postępowano przy pobraniu z rachunku bankowego środków na wypłatę świadczeń rodzinnych za dany miesiąc, gdzie wypłatę z rachunku bankowego na podstawie wyciągu bankowego ujmowano bezpośrednio w koszty (Wn/410 – konto analityczne „Inne świadczenia finansowane z budżetu” i Ma/130-02-konto analityczne do „Rachunku bieżącego jednostki”). Natomiast pobranie środków z rachunku bankowego na wypłatę świadczeń rodzinnych w kasie, ujmowano w ewidencji księgowej na kontach analitycznych Wn/101-01-„Kasa” i Ma/141-01-1-„Środki pieniężne w drodze” oraz wypłatę z kasy świadczeń rodzinnych określonym świadczeniobiorcom ujmowano na

kontach Wn/141-01-1-„Środki pieniężne w drodze” i Ma/101-01-1-„Kasa”, z pominięciem ewidencjonowania rozrachunków z tego tytułu na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 240, 141 i zespołu 4 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), ponieważ poniesione koszty ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania niezależnie od terminu ich zapłaty oraz z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), gdzie ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków.

- Na koniec 2010 r. i 2011 r. ujęto na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” zobowiązanie Urzędu Miejskiego w Orzeszu wobec Urzędu Skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, naliczonego od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. w wysokości 17.264,00 zł oraz za 2011 r. w wysokości 18.914,00 zł. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ustalono na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), a jego wypłata przypadła w roku następnym. W myśl art. 38 ust. 1 w związku z art. 31 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.), zakłady pracy jako płatnicy, są obowiązane obliczyć i pobrać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody, m.in. ze stosunku pracy, następnie przekazać do Urzędu Skarbowego kwoty pobranych zaliczek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki. Zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego powstaje w momencie dokonania wypłaty wynagrodzenia, czyli w następnym roku.

Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

- Na koniec 2010 r. i 2011 r. ujęto na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” zobowiązanie Urzędu Miejskiego w Orzeszu wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu kwot składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne obciążających pracownika, naliczonych od dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wypłacanego w roku następnym za 2010 r. w wysokości 56.452,40 zł oraz za 2011 r. w wysokości 61.840,81 zł. Na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), płatnik składek jest zobowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zobowiązanie wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i zdrowotne, (finansowane z wynagrodzeń pracowników) powstaje w momencie dokonania wypłaty tych wynagrodzeń.

Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych

okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Zadania w zakresie m.in. księgowania w systemie komputerowym na odpowiednich kontach operacji finansowych należały, zgodnie z zakresami czynności, do pracowników Referatu Finansowego ds. Budżetowych. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika tego Referatu.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego ds. Budżetowych w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Orzeszu, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.) oraz do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *W latach 2010 - 2011 pobierano opłatę skarbową w kwocie 17,00 zł za wydanie przedsiębiorcom zaświadczenia stwierdzającego wniesienie opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, co stanowiło naruszenie przepisów art. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), ponieważ nie podległo tej opłacie dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia oraz zezwolenia (pozwolenia, koncesji), jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają innym opłatom o charakterze publicznoprawnym lub są od nich zwolnione.*

Łączna kwota, jaką pobrano z tytułu opłaty skarbowej za wydanie zaświadczeń potwierdzających dokonanie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2010 r., wynosiła 2.329,00 zł, natomiast w 2011 r. – 1.802,00 zł.

Stosownie do przepisu art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), opłaty za korzystanie z zezwoleń miały charakter publicznoprawny, a więc opłata skarbową miała charakter wtórny w stosunku do tych opłat.

Z dniem 1 lipca 2011 r. nastąpiła zmiana brzmienia art. 18 ust. 7 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdzie zaświadczenie potwierdzające dokonanie opłaty zastąpiono dowodem potwierdzającym dokonanie opłaty.

Zadania związane z wystawianiem zaświadczeń potwierdzających dokonanie opłaty z tytułu wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, należały do Podinspektora w Wydziale Komunalnym Urzędu Miejskiego w Orzeszu.

- W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) nieprawidłowo ustalono i pobrano należności budżetu Gminy Orzesze z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ponieważ przedsiębiorcy nie uiścili całości opłaty należnej za okres ważności zezwolenia do momentu jego wygaśnięcia, a dotyczyło to:

- a) wygaszonych zezwoleń z powodu braku wpłaty raty w jednym z ustawowych terminów o nr: II/16/A/2007, II/10/B/2007, II/11/A/2009, II/6/B/2009, II/6/C/2010, II/4/A/2011, II/2/B/2011, II/1/C/2011, II/5/A/2008, II/3/A/2010, II/2/B/2010, II/3/C/2010 lub
- b) wygaszonych zezwoleń o nr: II/3/A/2011, II/1/B/2011, II/4/A/2011, II/2/B/2011, II/1/C/2011, II/5/A/2008 w związku z niezłożeniem oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych przez przedsiębiorców.

Naruszono tym art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), w którym zapisano, że w roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia opłatę należy wnieść w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności tego zezwolenia. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, obliczanie opłaty ma charakter czysto rachunkowy, jest czynnością materialno-techniczną i powinno być dokonywane przez osobę zobowiązaną do jej uregulowania. Uprawniony organ jedynie na podstawie posiadanych dokumentów (tj. zezwolenia i oświadczenia o wielkości sprzedaży) powinien sprawdzić poprawność i terminowość wniesionych opłat. Nieuiszczona dobrowolnie opłata, jako niepodatkowa należność budżetowa, podlega egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Według wyliczenia dokonanego w trakcie kontroli łączna kwota należności, które nie zostały wpłacone z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, gdyby przedsiębiorcy mieli wpłacić kwotę proporcjonalną do okresu ważności tych zezwoleń w 2011 r. wynosiła 1.128,74 zł, natomiast w 2012 r. (do dnia zakończenia kontroli) wynosiła 689,95 zł.

Zadania związane z przygotowywaniem decyzji wygaszających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych należały do Podinspektora w Wydziale Komunalnym Urzędu Miejskiego w Orzeszu.

Wniosek nr 5

Podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie od przedsiębiorców zaległych opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), a w przypadkach braku wpłaty wdrożyć procedurę egzekwowania tych należności w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym:

- W latach 2008 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) w Urzędzie Miejskim w Orzeszu, nie opracowano planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. i Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje burmistrz.

Wniosek nr 6

Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

- W latach 2009 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) zawierano umowy dzierżawy z pominięciem sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawiania w trybie bezprzetargowym na rzecz dotychczasowych dzierżawców. Powyższym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. i Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informacje o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. Dotyczyło to umów:
 - z dnia 24 lutego 2009 r. i z dnia 21 lutego 2011 r. (działka nr 1074/28);
 - z dnia 18 marca 2011 r. (działka nr 215/57);
 - z dnia 5 października 2009 r. i z dnia 15 września 2010 r. (działka nr 1475/79);
 - z dnia 11 marca 2011 r. i z dnia 23 maja 2012 r. (działka nr 1317/244 i nr 1171/244).
- Zaniechano zamieszczania w wykazach nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat w trybie bezprzetargowym zasad aktualizacji opłat, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło wykazów wywieszonych:
 - w dniu 27 czerwca 2008 r. (działka nr 215/5);
 - w dniu 2 stycznia 2009 r. (działka nr 591/137).

Prowadzenie spraw z zakresu przygotowywania dokumentacji dotyczącej wydzierżawiania nieruchomości gminnych należało do Specjalisty w Wydziale Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Orzeszu. Nadzór w powyższym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W latach 2008 - 2010 w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż gminnych nieruchomości nie zawarto informacji o obciążeniach, których przedmiotem jest nieruchomość, czym naruszono § 13 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym powinno zawierać informacje o obciążeniach, których przedmiotem jest nieruchomość.
Powyższe dotyczyło ogłoszeń o przetargach nieograniczonych na sprzedaż działek: nr 622/147 i nr 623/147 z 2008 r. oraz nr 301/5 z 2010 r.
Przygotowanie ogłoszeń należało do obowiązków Specjalisty w Wydziale Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.
- Zaniechano zachowania formy pisemnej powiadomienia w 2010 r. nabywcy nieruchomości (działka nr 301/5) o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży wraz z pouczeniem o skutkach nieprzystąpienia do zawarcia umowy w postaci uprawnienia organizatora

przetargu do zatrzymania wadium, czym naruszono art. 41 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651 z późn. zm.). Z wyjaśnień pracowników Urzędu Miejskiego w Orzeszu złożonych w trakcie kontroli wynika, że nabywca nieruchomości został powiadomiony o miejscu i terminie zawarcia umowy notarialnej w formie telefonicznej.

Zawiadomienie o terminie zawarcia umowy notarialnej należało do obowiązków Specjalisty w Wydziale Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w powyższym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawiania i sporządzania ogłoszeń o przetargach oraz powiadamiania nabywców, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 41 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz do § 13 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechano przekazania nieruchomości w trwały zarząd, będących we władaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Orzeszu, stosownie do przepisu art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Orzeszu włada nieruchomościami na podstawie umów użyczenia.*

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli gospodarki finansowej Miasta Orzesze. W wyniku jej przeprowadzenia do Burmistrza Miasta Orzesze skierowano wystąpienie pokontrolne Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/16/4/08 z dnia 7 listopada 2008 r.

Zadania w zakresie oddawania w trwały zarząd nieruchomości należały do pracowników Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Zgodnie z przepisem art. 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje burmistrz.

Wniosek nr 8

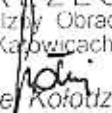
Podjąć działania zmierzające do uregulowania formy prawnej władania nieruchomościami przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Orzeszu, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

W zakresie spraw organizacyjnych:

- Nie dostosowano zapisów Statutu Gminy Orzesze, ogłoszonego jako tekst jednolity w obwieszczeniu stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXII/286/09 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 18 czerwca 2009 r., do przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.). Dotyczyło to następujących regulowań:
 - dotyczących osób wykonujących czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza (§ 28 pkt 4 Statutu), gdyż nie uwzględniono, że pozostałe czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza wykonuje wyznaczona przez Burmistrza osoba zastępująca lub sekretarz gminy, w myśl art. 8 ust. 2 ww. ustawy o pracownikach samorządowych,
 - wskazania w § 29 Statutu, że Sekretarz Gminy jest pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania, co pozostaje w sprzeczności z art. 4 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o pracownikach samorządowych,
 - wskazania zatrudniania pracowników samorządowych na podstawie mianowania, co pozostaje w sprzeczności z art. 4 ww. ustawy o pracownikach samorządowych,
 - w § 28 pkt 2 Statutu zapisano, że „Nawiązanie stosunku pracy z Burmistrzem następuje z datą wyboru”, natomiast art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), brzmi: „Objęcie obowiązków przez wójta następuje z chwilą złożenia wobec rady gminy ślubowania (...)”.Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), statut gminy jest podstawowym przepisem prawa miejscowego, określającym ustrój wewnętrzny jednostki samorządu terytorialnego, a obowiązkiem organu wykonawczego gminy, w myśl art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym jest przygotowywanie projektów uchwał organu stanowiącego, w tym projektu statutu gminy.
- W trakcie kontroli, Burmistrz Miasta Orzesze przygotował projekt nowego Statutu Gminy Orzesze wraz z załącznikami, który powyższej wymienione kwestie ma uregulować oraz miał przedłożyć go Radzie Miejskiej w Orzeszu.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

P R E Z E S
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Danieł Kołodziej

